

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXIV Kaina 25 c.

SESTADIENIS — SATURDAY, SPALIS — OCTOBER 18, 1980

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Nr. 244

L. K. B. KRONIKA Nr. 44

Kratos, tardymai, areštai

(Tęsinys)

1980 m. birželio 23 d. tardymui į Vilniaus KGB buvo iškviesti kaptusietė Genė Paliaukaitė. Tardytojas Rainys klausinėjo, ar Paliaukaitė pažįstanti suimtuosius: Bužą, Janulį, Navickaitę ir Vitkauskaitę, ar skaičiusi LKB Kroniką, ar pažįstanti Birutę Briliūtę ir kt.? Kai tardymo pareiškė, kad minėtų asmenų nepažįstanti, tai tardytojas Rainys apgalvestavo, kad jina nelaimėje išsiginanti savo draugų ir viską pasipaskodama joms tikriausiai palengvintų. Tardytojas Rainys teigė, kad Paliaukaitė savo namuose įkūrusi bendrabutį.

Po pietų pertraukos tardytojas Rainys atėjo išgėręs, patarė Paliaukaitę ištekti, nes tada būsianti normalus žmogus. Rainys labai supykė, kai Paliaukaitė nepasirašė tardymo protokolo: "Žinoma, tų jūsų dainelę — nežinau, nepažįstu, nepasirašysiu! Kas tave taip primokino? Jūs visos esate apmokytos! — plyšojo tardytojas.

1980 m. birželio 23 d. į Vilnių tardymui buvo iškviesta mokytoja Birutė Briliūtė. Visą dieną ją tardė čekistas Gavėnas; kaltino, kad Briliūtė bendradarbiavusi su suimtaisiais — Buzu, Januliu, Navickaitę ir Vitkauskaitę, klausinėjo apie Kybartų kleboną kun. Si

gitą Tamkevičių ir Kybartų bažnyčios vargonininkę Genovaitę Mačenskaitę. Kai Briliūtė įtardytojo klausimą atsakydavo "nepažįstu", "neprisimenu" ar "nežinau", tardytojas Gavėnas grąsindavo įrašyti į protokolą, kad tardymojo atsisakanti duoti parodymus liudininkas gali būti paaukotas baudžiamajon atsakomybėn). Tardytojas Briliūtę iždindėjo, vadindamas ją žuliu, natchališka ir pan. Čekistas išdrišo net teigti, kad Briliūtė esanti kun. Tamkevičiaus draugė; tardytojas nesidrovėjo net šmeižti, teigdamas, kad pats kun. Tamkevičius tardymo metu esąs sakęs, kad, kol Briliūtė esanti jauna, ją pasinaudosiu, o paskui kaip šiukšlę išmesiu į gatvę.

Tardytojas Gavėnas gyrėsi tardęs suimtają Navickaitę. Su ironija jis save vadino žvėrimi ir siūlė, kad Briliūtė apie šitai visiems papasakotų. Iš tikrųjų jo žodžiuose, kalbos tone, maniero se buvo labai daug grubumo, žiaurumo ir cinizmo.

Baigdamas apklauš Gavėnas pasiūlė apmokėti kelionės išlaidas, tačiau Briliūtė atsisakė, motyvuodama, kad jai nereikalinga pašalpa iš tokios valdžios, kuri laiko kalėjimuose nekaltus žmones.

(Bus daugiau)

Iranietė moteris sėdi prie savo namo griuvėsių Dizful mieste, kurį gerokai apgriovė Irako raketos. Mieste žuvo keli šimtai civilių.

Nemano trauktis iš Afganistano

Statomi tiltai, sandėliai, vamzdžių linijos

Moskva. — Sovietų prezidentas Brežnevas iškilmingai sutiko Afganistano prezidentą Babrak Karmalą, net keturis kartus jį pabučiavo. Ketvirtadienį buvo pasirašyta nauja sutartis. Brežnevas ta proga vėl kaltino Ameriką, kad ji žengianti šaltojo karo keliais. Kalboje buvo pasakyta, jog sovietai neturi planų greit pasitraukti iš Afganistano. Karmalo vizito proga, sovietų kariuomenė pradėjo naują ofensyvą Ghorband slėnyje, kur karo veiksmai sugriovė daug kaimų, bei bombardavimai sumažino galvijų kaimenės ir avių bandas.

"The New York Times" korespondentas Michael Kaufman, ap lankęs Indiją ir Pakistaną, paskelbė gan smulkii žinių apie sovietų kariuomenės išdėstymą Afganistane, pasiremdamas Amerikos ir Azijos žvalgybų duomenimis. Pripažįstama, kad sovietų invazija Afganistane nebus laikina. Investuojamos didelės lėšos, statybos projektai rodo, kad sovietai planuoja pasilikti neribotą laiką.

Šiuo metu Afganistane yra 90,000 kareivių, devynios divizijos ir įvairių pagalbinių dalinių. Afganistane laikoma 320 karo lėktuvų ir 150 helikopterų, kurių 72 yra šarvuoti, raketomis ginkluoti "oro laivai", kurie afganų sukilėliams kalmuose padaro daugiausia nuostolių. Per paskutinius du mėnesius sovietai įstvirtino septyniose Afganistano apygardose. Šiaurės rytų sektoriuje stovi 201-ji motorizuota šaulių divizija, Mazar i Sharif vietovėje, prie kelio, einančio į Sovietų Sąjungą, stovi 16-toji šaulių divizija, o 275-toji išsidėsčiusi prie Jalalabado. Prie sostinės Kabulo laikomos dvi divizijos: 360-toji ir 105-toji parašiutininkų. Kandarą saugo 357-ji motorizuota šaulių divizija, 54-ji laikoma Heratės apygardos pasienio apsaugai.

vinimo antrojo pasaulinio karo pabaigoje. Buvusius koncentracijų stovyklų kalinius Šventasis Tėvas palygino su 1863-ųjų metų sukilimo dalyviais, kurie jo vaikystės metais buvo laikomi gvyais tautos didvyriais. Jūs gi esate dabartinių laikų didvyriai, pažymėjo Popiežius kunigam.

Naujas Kinijos bombos bandymas

Washingtonas. — Amerikos erdvės tyrimų agentūra įsakė vienos savo stoties stebėti atmosferą, sekti radioaktyvias medžiagas, kurios galėjo atsirasti ryšium su nauju Kinijos atominės bombos bandymu atmosferoje. Kinijos naujasis bandymas, paskelbtas energijos departamento, liečia vidutinio galingumo užtaisą. Jis tačiau yra 10 kart galingesnis už Hirošimoje 1945 m. numestą bombą. Krituliai Ameriką gali pasiekti per 4-5 dienas.

TRUMPAI IŠ VISUR

— JAV žemės ūkio departamentas žinomis, Sovietų Sąjungoje javų derlius šiemet bus mažesnis, negu tikėtasi. Pranašaujama 205 mil. tonų javų, kada planai numatė 235 mil. tonų.

— Egipto gynybos ministeris Ahmed Badawi paskelbė, kad ateinančių mėnesių Egiptą atvyks 1,400 amerikiečių kareivių, 12 lėktuvų ir dalyvaus jungtiniuose manevruose su Egipto jėgomis. Nepranešta, kaip ilgai amerikiečiai bus Egipto žemėje.

— Libijos diktatorius pulk. Khadafi pasiuntė telegramas prezidentui Carteriui ir respublikonų kandidatui Ronald Reaganui, įspėdamas, kad gali kilti karas tarp arabų ir Amerikos, jei ši nekeis savo politikos, neišves savo kariuomenės iš Omano ir Somalijos.

— Jungtinis Arabų Emiratas paskelbė savo naftos kainų pakėlimą, po 2 dol. statinei. Pigiausia emirato nafta kainuos 32.75 dol. už 42 galionus naftos.

— Žinomas juodųjų veikėjas pastorius David Abernathy paskelbė, jog jis nusivylė prezidentu Carteriu ir ateinančiuose rinkimuose remia Reaganą.

— Sovietų Sąjunga išklė į erdvės orbitą naują Cosmos — 1215 satelitą.

— Dvi svarbiausios Belgijos politinės partijos susitarė sudaryti koalicinę vyriausybę su premjeru Martensu priešaky. Per pus antrų metų tai bus jau ketvirta sis Martenso kabinetas, kuriame bus socialistai ir krikščionys demokratai.

— Turkijos karinė valdžia įsakė sumti religinės partijos veikėjų Erbakana, kuris sieks Tur kijoje "islamo revoliucijos".

— Italijoje mirė žymus komunistų partijos veikėjas, buvęs g. sekretorius Luigi Longo. Jis vadavo partiją 1964 — 1972 metų laikotarpyje.

—Ketvirtadienį Kansas, Nebraska, Colorado ir Oklahomos valstijose iškrito pirmasis sniegas, kai kur net 10 colių.

— Sri Lankos (buv. Ceylono) parlamentas išmetė iš savo tarpu buvusią premjerą Sirimavo Bandaranaike, kuri kaltinama šamoks atlikti valdžią.

— Washingtono valstijos ugnia kalmis Mt. St. Helens vėl išsiveržė dūmų ir pelenų debesiu, kuris nuslinko pietvakarių kryptimi į Oregoną. Išsiveržimą išpranašavo prie kalno budėję mokslininkai. Tai jau šeštas išsiveržimas nuo gegužės 18 d.

— Liuksusinis Cunard bendrovės laivas "Countess" įstrigo Barbados uoste, kai įgulos nariai paskelbė streiką. Laive buvo 707 keleiviai.

— Kambodijoje vėl prasidėjo stiprus mūšiai tarp vietnamiečių okupacinės kariuomenės ir nuverstojimo partizanų. Mūšiai vyksta prie Tailandijos sienos.

— Vyriausybės agentūros žinio mis, karščių bangai pietinėse valstijose šią vasarą pareikalavo 1,265 žmonių aukų, padarė nuostolių 20 bil. dol. javų, galvijų ir vištų ūkiuose.

— Šeštadienį Australijos parlamento rinkimai gali atnešti staigmeną. Opinijos tyrimai rodo, kad opozicijos darbiečių partija gali rinkimus laimėti.

— FBI pasirengusi tuoj sumti Kubos paleidžiamus lėktuvų grobikus, jei jie pasirodys Amerikoje. Manoma, kad Castro nutarė paleisti amerikiečius kalinius, norėdamas padėti Carteriui laimėti rinkimus, nes Castro labai nenkenčia Reagano.

Irano delegacija jau New Yorke

Ar iškeis įkaitus į ginklus?

Bagdadas. — Irako informacijos ministeris skelbia, kad Irako jėgos galėtų bet kada užimti Abadano miestą, Irano svarbiausią naftos rafinerijų centrą, tačiau, klausė ministeris: "Kam to reikia? Būtų daugiau žuvusių". Irako tankai vos mylia nuo Abadano. Artilerija toliau daužo miesto gynėjų pozicijas. Irano kariai kartais išvažiuoja staiga džypais, ant kurių įtaisytos prieš tankinės patrankėlės, apšaudo Irako tankus ir vėl skubiai grįžta į griuvėsių pilną miestą. Anksčiau Abadane buvo 350,000 gyventojų, dabar ten liko tik kareiviai ir "revoliucijos sargai". Korespondentai tvirtina, kad jų tarpe daug jaunuolių, net vaikų. Vieš kelis iš Abadano į Ahvazą pilnas paliktų automobilių, matyt, pritrūkusių gazolino. Korespondentas matė net gan naują "Mercedes" mašiną. Abiejų šalių aviacijos toliau daužo prieš taikinius.

Iš Irano į New Yorką atvyko Irano premjeras Rajai su 11 žmonių delegacija. Išvykdamas jis pasakė Teherano spaudai, kad jis neturi intencijų susitikti su Amerikos pareigūnais, nors prezidentas Carteris pareiškė ketvirtadienį, kad jis pats, ar sekretorius Muskie ar paskretorius Christopher yra pasirengę susitikti su Rajai.

Daug spėliojimų sukėlė Chicago gos televizijos 7 kanalo paskelbtą žinią, kad amerikiečiai įkaitai yra visi suvežti į Teheraną iš miestų, kur jie buvo išskaidyti po nepavykusio bandymo juos išvaduoti. Jie paruošiami kelionei į Ameriką. Už tai Amerikos vyriausybė pažadėjusi atsiųsti Iranui užsaldytų sandėliuose ginklų, lėktuvų, amunicijos. Ši žinia skelbta "iš patikimų, aukštų šaltinių", tačiau aukšti pareigūnai ją tuoj pat paneigė.

Pripažįstama, kad įkaitų išvadavimas daug padėtų prezidentui Carteriui laimėti rinkimus. Minėto televizijos kanalo pranešėjas Larry Moore kalbėjo, kad septyni amerikiečiai įkaitai atskris su Irano premjeru, o kiti bus išleisti vėliau. Kai tik lėktuvas su įkaitais išskris iš Irano teritorijos, karinio transporto lėktuvai su ginklais Iranui pakils iš McGuire aviacijos bazės New Jersey.

Bagdadan atvyko islamo valstybių konferencijos sekretorius Habib Chatty, kuris jau bandė

tarpininkauti dėl karo pailaubų. Ši kartą jis noris pailaubų tik vien tikslu — išleisti karo veiksmų atskirtus užsienio prekybos laivus, įstrigusius Shatt al Arab žiotyse. Spėjama, kad Irakas sutiks paskelbti laikinas pailaubas. Iranas jau pareiškė, kad jis nieko prieš išleisti laivus, kurių 200 jūreivių laukia Basros mieste, Irake. Kai kurie laivai sužaloti, keli nusken do.

Ragina stiprinti radijo programas

Washingtonas. — Atstovų Rūmų užsienio reikalų komitetas vienbalsiai patvirtino kongresmano Edward Dervinski pasiūlytą rezoliuciją, reikalaujančią sustiprinti Amerikos Balso, Radio Free Europe ir Radio Liberty programų efektyvumą. Radijas pasidarė stiprus idėjų perdavėjas, pasiekias milijonus, pasakė kongresmanas Derwinski.

"Sovietai turi masinę propagandą dos operaciją su stiprių dėsiumų radijo programoms. Mes turime be atvangos ir stropiai tai propagandai pasipriešinti".

Rezoliucija reikalauja administracijos kelti radijo programų pajėgumą, jų skaičių, išplėsti pasiekiamą klausytojų teritoriją ir nugaleti sovietų bandymus pro gramų trukdymui.

Rezoliucija, kuri bus svarstoma lapkričio 12 dieną, kada kongresas vėl susirinks posėdžiams, taipogi rekomenduoja išplėsti svetimų kalbų programas, jas pagerinti, kad būtų daugiau efektyvios, pasiektų daugiau klausytojų.

Auga Japonijos plieno gamyba

Tokio. — Japonijos plieno ir geležies federacija paskelbė, jog šiais metais bus pasiektas plieno gamybos rekordas. Japonija tikisi pagaminti 111 mil. tonų plieno. Tuo ji pralenktų Ameriką, kurios gamyba nesieks 100 mil. tonų, nors pernai buvo pagaminta 124 mil. tonų. Amerikos plieno produkcija nebuvo tokia žema jau nuo 1963 metų. Dėl to kaltas automobilų ir laivų statybos sumažėjimas. Didžiausia pasaulio plieno gamintoja yra Sovietų Sąjunga.

Kinija įteikė Vietnamui protestą

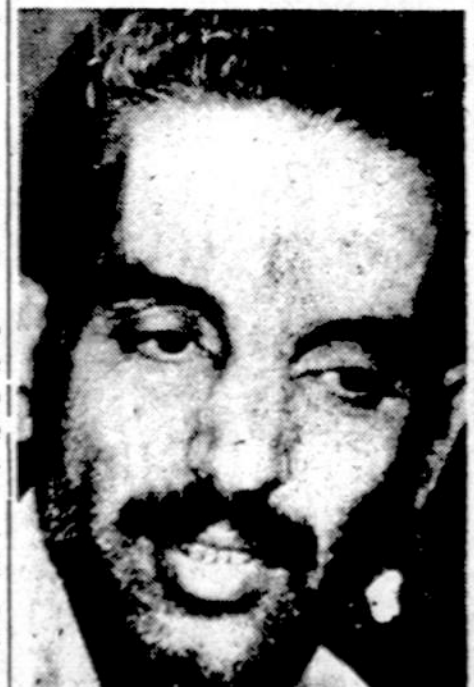
Pekinas. — Kinija įteikė Vietnamui griežtą protestą dėl pasienio karinių veiksmų. Vietnamo artilerija apšaudė Kinijos teritoriją, padariusi nuostolių ir užmušusi daug civilių bei karių. Kinija įspėjo, kad ateities sienos pažeidimai gali išsukti Kinijos atsiliepiamą ir provokaciją. Vietnamas tokiu atveju turės prisilimti visą atsakomybę.

KALENDORIUS

Spalio 18 d.: Lukas Ev., Trifonija, Jodotas, Jaugilė
Spalio 19 d.: Izaokas, Fredesvinda, Sangėla, Gritė
Spalio 20 d.: Artermas, Saulė, Gedainis.

ORAS

Debesuota, vėsiu, temperatūra dieną 55 l., naktį 40 l.

Irano premjeras Mohammad Ali Rajai atvyko į New Yorką dalyvauti Saugumo Tarybos debatuose. Irakas nesisina, kad jis pradėjo puolimą Iranu, tačiau kaltina revoliucijos Iranu valdžią, kuri kurstanti Irako gyventojus prieš vyriausybę, bandanti eksportuoti savo revoliuciją.

REDAGUOJA Jonas Zadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siūsti: 6522 So. Rockwell Ave., Chicago, IL 60629. Tel. 778-7852

ŽVELGIANT Į ATEITININKIJĄ DABAR

Ateitininkijos praėjusius 70 metų žinome. Šia proga tik sąryšiui su sekantiomis mintimis prisiminkime labai bendrą trumpą žvilgsnį Ateitininkijos gyvavimo ištisiniui keturis laikotarpis: nuo pradžios iki 1918 metų, nuo 1918 iki 1940 m. birželio 15 dienos, 1940-1944 metų tarpa, nuo 1945 metų iki dabar ir toliau. Kaip ateityje bus skirstomas Ateitininkijos veiklos laikas nuo 1945 ir toliau... nėra ko pranašauti, tai padarys gyvenimas.

Laisvoje Lietuvoje tautininkų valdymo metais buvo kalbų apie valdžios derybas su episkopatu, kuriose, tarpe kitų klausimų buvęs ir Ateitininkijos klausimas. Pasigarsdavo baiminimais, kad už valdžios siūlomą nuolaidą katalikiškų mokyklų, Teologijos-Filosofijos fakulteto ir kitais klausimais episkopatas nepadarė nuolaidų Ateitininkijos nenaudai. Dar prieš 1940 m. birželio 15 d. — prieš Lietuvos okupaciją, teko susipažinti su visa episkopato ir valdžios derybų medžiaga. Buvo malonu konstatuoti, kad Lietuvos episkopate nebūta tendencijos priimti valdžios siūlymus Ateitininkijos nenaudai.

Pasibaigus karo veiksmams Europoje, vos tik tapo įmanoma pajudėti kad ir nepatogiomis priemonėmis, tremtyje esą trys Lietuvos vyskupai susisiekė gana greitai. Pirmam susitikimui su arkivyskupu metropolitui Juozapui Skvireckui, po karo sustojusio Austrijos Tirolio kalmuose, Zams — pakeliui iš Innsbruko Šveicarijos link, buvo prel. V. Balčiūno ir mano kelionė dvisėdė metropolui iš Regensburgo į Zamsą. Po kelių savaitžių susitikimo visi trys vyskupai metropolitas Juozapas Skvireckas, vyskupas Vincentas Padolskis ir as. Tarpe pirmųjų svarstymų buvo nutarimas kreiptis į tremtyje esančius kunigus ir ateitininkus, raginant steigti ateitininkų dalinius tremtinių stovyklose tada dar formavimosi stadijoje (Protok. 1945 m. rugpjūčio 23 d.). Mintis sutapo su išsklaidytų ateitininkų mintimi — tremtinių stovyklose steigėsi ateitininkų kuopos.

Tremtinių stovyklų jau seniai nėra. Europoje liko tik negausūs ateitininkijos vienetai, bet visuose kraštuose, kur tik įsikūrė nors ir nedidelis skaičius lietuvių, Ateitininkija veikia, gražiai papildoma jauna generacija. Šiandieninės visuomenės dvasios fone šis faktas yra labai guodžiantis.

Kaip ateitininkija veikia iki šiol ir dabar, tai žinome. Kaip žvelgti ateitininkų? Visokio veikimo rutina yra

visiems būtina ir visiems bendra: posėdžiai, susirinkimai, stovyklos, studijų dienos ar savaitės. Ateitininkams, kaip ir visiems, neišvengiamai iškyla ir paprasti klausimai. Kad visa tai turėtų prasmės, pateisintų tam skiriamą laiką, dėmesį, energiją yra būtinas konkretus pastovus vadovaujantis tikslas, kuriam visa kita tarnauja tik kaip priemonė. Kur tikslas yra pakankamai prasmingas, kad uždegtų protus ir širdis, ten nepritrūksta entuziazmo ir energijos, veikla eina iš kartos į kartą. Be tokio konkretaus uždėgančio tikslo organizacijos „veikimas“ yra įdomus tik tiems, kuriems reikia kuo nors pajavinti kasdienybę.

Ateitininkijos tikslas yra apaštalavimas: kiekvieno krašto ateitininkų to krašto lietuvių visuomenėje ir plačiau ir antra — visų kartu apaštalavimo ryšys su kovojančia tauta pavertoje Lietuvoje, kitur vergijoje. Apaštalavimas yra labai bendras žodis, jį reikia konkretizuoti. Veiklos sritis ir taktika privalo atspėti savo laiko visuomenės dvasią, jos reikalus. Jeigu derintis prie šio laiko dvasios, tai ateitininkijos apaštalavimo konkretios sritys turėtų būti mūsų įtakos pasiekiamas visus žmones įtakoti, kad žmonės daugiau domėtųsi ir geriau pažintų Kristų ir Evangeliją. Be šios tendencijos ir dvasios ateitininkas stotų jo obalsio esminio reikalavimu. Šiai misijai entuziazmo kiekvienas turės tiek, kiek pažins ir supras tikslo turinį ir svarbą.

Aiškliai pasakius, kiekvienas sūbrendęs ateitininkas turėtų būti intelektualas savo religijos žinojimu. Jaunimas turėtų to siekti. Yra natūralus dėsni, kad nežinomo negalima norėti. Ir ateitininkas nesugebės užsidegti jam derančia misija būti Kristaus ir Evangelijos apaštalu, pakankamai nepažindamas ir nesuprądamas savo religijos. Tik malda, retkarčiais pasitaikančiomis paskaitomis, paskaitoms vieną kitą straipsnį tai neįgyjama. Reikia privačių studijų — skaitybos ir tai ne dienos — kitos ar studijų savaitės, o nuolatinio domėjimosi ir pastangų. Nekartotinas nelogiškas posakis: „Kad savo kalboje neturime literatūros“. Jeigu Lietuvoje ir čia lietuvių visokių dalykų mokosi iš spaudos įvairiomis kalbomis, tai reikia būti logiška ir kalbant apie religiją. Nesvarbu, kokioje kalboje, bet kiekvienas ateitininkas turėtų būti nors minimaliai „apsiskaitęs“ teologijoje, krikščioniškoje filosofijoje, Bažnyčios istorijoje, Bažnyčios doktrinoje aktualiais mūsų laiko klausimais. Vyskupas V. Brizgys (Bus daugiau)

FEDERACIJOS VALDYBOS POSĖDIS

Postostoginiame Atkų federacijos valdybos posėdyje rugpjūčio 30 d. federacijos vadas nušvietė praeitų kelių mėnesių atliktų darbų raidą. Pirmiausia, Ateitininkų federacijos vardu buvo pasiūstas padėkos laiškas Philadelphia arkivyskupiui kardinolui Krollui už birželio mėnesį paskelbtą „Maldos dieną už Lietuvą“. Taip pat buvo pasiūstas pasveiki-

nimas arkivyskupiui James A. Hicky, naujam Washingtono katalikų arkivyskupijos ganytojui. Daugelis mūsų prisimename arkivyskupą James Hicky iš Clevelando. Jisai 1977 metais Ateitininkų federacijos kongreso iškilmingų pamaldų metu Clevelando katedroje kalbėjo susirinkusiems kongreso dalyviams. Savo atsakyme arkivyskupas James A. Hicky rašo: „Aš branginu daug nuosta-

PLB pirm. V. Kamantas kalbasi su Chicagos SAS draugovės nariais Ateitininkų namuose. Šalia jo, S. Žutautaitė iš Brazilijos, dabar gyvenanti Chicagoje.

Nuotr. R. Kubiliūtės

bių atsiminimų iš jūsų 1977 metų kongreso Clevelande. Prašau užtikrinti federacijos narius, kad aš meldžiuosi už įgyvendinimą tų dalykų, apie kuriuos jums kalbėjau Clevelande: Kristaus viešpatavimą, visų žmonių gerovę ir puoselėjimą jūsų kilnių lietuviškų vertybių. Padėkta taip pat Atkų Salpos Fondo vadovybei už suteiktą finansinę paramą federacijos valdybos veiklai.

Vasaros metu Federacijos vadas Juozas Laučka lankėsi Chicagoje, kur dalyvavo keliuose pasitarimuose su vietos atkų veikėjais ir Fed. Tarybos nariais. Dalyvavo moksleivių atkų stovyklose Dainavoje ir Nerinogoje, sendraugių stovykloje Kennebunkporte ir Vyčių seime Bostone. Aplankė New Yorko, Toronto, Montrealio, Rochesterio, Chicagos atkų skyrius ir dalyvavo jų šventėse. Fed. vadas painformavo valdybos narius, jog religinės literatūros premija buvo paskirta kun. A. Rubšui už jo veikalą „Raktas į Šventąjį Raštą“. Premijos mectenatas yra kun. dr. J. Prunskis. Premija bus įteikta spalio 19 d. A. L. K. Federacijos kongreso metu Detroitė.

Vienas didžiųjų Federacijos valdybos rūpestių šiuo metu yra JAS centro valdybos sudarymas. Studentų referentas Gundis Vaitkus pranešė apie sėkmingą atkų studentų vasaros stovyklą Tippecanoe, Ohio aukštumose. Stovykloje dalyvavo 30 studentų ir buvo gera nuotaika bei artimas tarpusavio bendravimas. Referantas paminėjo, jog spalio 11-12 dienomis Clevelande įvyks

Montrealio ateitininkai su Federacijos vadu J. B. Laučka ir svečiais

Studentų Atkų sąjungos suvažiavimas.

Sendraugių referentas Pranas Baltakis painformavo apie gražiai pasisekusias sendraugių stovyklas Dainavoje ir Kennebunkporte. Jis taip pat paminėjo, jog dar jis tebeįskoma kandidatų naujai Atkų Sendraugių sąjungos centro valdybai sudaryti.

Pasikeista nuomonėmis „Mūsų idėjos dabarties šviesoje“ knygučių serijos leidimo reikalais. Tą darbą koordinuoti buvusioji atkų fed. valdyba buvo pavadusi dr. A. Norvilai. Valdyba tai minčiai pritarė ir buvo pasiūlyta kreiptis į sendraugių sąjungą, kad ji imtųsi iniciatyvos tų knygučių išleidimui. Pirmoji knygutė „Žmogus ir istorija“ — paruošta prof. dr. Antano Maciecinio, netrukus bus spausdinama.

Buvo svarstyta, kaip efektingiau paminėti Ateities žurnalo 70-ties metų jubiliejų ateinčiais metais. Siūlyta suruošti bendrą visų sąjungų jubiliejinę stovyklą Dainavoje. Federacijos valdyba kviečia plačiau ateitininkiją, ypatingai sąjungų centrų ir skyrių valdybas pareikšti savo pasiūlymus bei pageidavimus tuo klausimu.

Federacijos valdyba paskyrė 100 dolerių Amerikos Lietuvių Jaunimo Sąjungos, 18-kos lietuvių demonstrantų, bylos gynimo fondui.

LIPNIŪNO KUOPOS SUSIRINKIMAS

Kun. Alf. Lipniūno moksleivių

atkų kuopos susirinkimas įvyko spalio 5 d. vakare pas Rita Stukaite. Pradėdamas susirinkimą pirmininkas Darius Polikaitis pasveikino visus taip gausiai susirinkusius, pasidžiaugė, kad į kuopą įstojo nemažai naujų narių ir pakvietė visus bendrai maldai. Vyravo jauki nuotaika, linksni pašnekesiai. Dauguma narių dalyvavo vasaros stovyklose, tai buvo prisiminti tų stovyklų įspūdžiai, su džiaugsmu atpasakoti kai kurie įdomesni stovyklų įvykiai.

Darius pranešė, kurie nariai šiais metais yra kuopos valdyboje ir jų pareigos. Kuopos globėjai yra Rasa Narutytė ir Arvydas Žygas, o valdyboje: vicepirmininkas Rimas Kučėnas, sek. — Vida Momkutė, izd. — Ramona Smilgaite, korespondentė — Rita Stukaite ir kuopos pirm. — visi vienu balsu sušuko — „Darius Polikaitis“.

Dariui vadovaujant, nariai planavo šiu metų kuopos veiklą. Buvo daug įdomių pasiūlymų — valdyba žada visa tai apsvaistyti ir sudaryti veiklos planą. Tada buvo pranešta apie spalio mėn. 12 d. organizuojamą išvyką į atkų namus. Nariai mielai tam pritarė. Dalyvauti žadėjo visi.

Trumposios pertraukos metu šeiminiškė Rita vaišino narius įvairiais skanėstais, o globėjas Arvydas Žygas paruošė ekraną ir skaidrės savo paskaitai apie Punksko lietuvių.

Arvydo paskaita buvo labai įdomi. Rodos, keliavome kartu su juo po Punksko lietuvių kaimus, lankėme senutes, maitininkes, klausėmės jų pasakojimų.

Nuotr. Julijos Adamonytės

„sėmės jų dainuojamų senų lietuvių dainų. Matėme aušėjus, jų stakles ir gražius raštuosius audinius: Kokie gražūs, platus, žali laukai, tankūs balti beržynai ir

aukštų pušų miškai, mėlyni ežerai ir upės! O tie smėlioti laukų keleliai, rodos, vedė vis artyn, artyn prie tų pasienio stulpų, už kurių jau buvo mūsų tikroji Lietuva — paversta ir kentianti... Arvydas moka idomiai pasakoti, savo mintis pailiustruodamas skaidrėmis. Jo žodžiuose jauči gilią meilę lietuviui kaimiečiui, kuris ir sunkiose sąlygose, stengiasi išlikti lietuviu. Jo sutiktas jaunimas, nors ir lanko lenkiškas mokyklas, tarpusavy kalbasi tik lietuviškai, dainuoja savas dainas, dalyvauja lietuvių choruose ir vaidinimuose.

Padėkoję Arvydai už paskaitą susirinkimą baigėme. Keli valdybos nariai ir globėjai pasiliko dar trumpam pasitarimui.

Rita Stukaite, Kuopos korespondentė

ŽIEMOS KURSŲ REGISTRACIJA

Žiemos kursai įvyks gruodžio 26 — sausio 1 d., Dainavos stovykloje. Kursų tema — pažiūrologija. MAS CV-ba prašo moksleivių kuopų valdybų ir globėjų pagalbos, kad kursai galėtų vykti

Danielius ir Pasulius Mališkai linksmina mergaites po susipažinimo vakaro

Nuotr. J. Adamonytės.

MAS CV

PADĖKOS DIENOS KURSAI

Dėmesio 8, 9 ir 10 skyriaus moksleiviai! MAS CV kviečia jus dalyvauti 1980 Padėkos dienos kursuose, kurie įvyks lapkričio 27-30 dienomis, Dainavos stovykloje. Šiais metais, kursuose bus dėstoma Ateitininkų Vadovo 3-čioji dalis. Mūsų vyriausias kursų vadovas, bei nuolatinis kursų ruošėjas — kun. Stasys Yla. Atvykta visa eilė ypatingų paskaitininkų, jų tarpe: Saulius Čyvas, Andrius Kazlauskas ir kun. Stasys Yla. Registracijos anketas

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Padangos. Priekinių ratų reguliavimas ir balansavimas. Stabdžiai. Dujintuvai. Išmetamieji vamzdžiai ir kiti pataisymai. FIRESTONE TIRES. Wheel alignment and balancing. Brakes. Shock absorbers. Mufflers and pipes. Tune-ups. Lubrication. Change of oil and filters.

COUNTRY AUTO AND TIRE SERVICE

2423 West 59th Street — Tel. GR 6-7777

Veikia nuo 7:00 val. ryto iki 8:00 val. vakaro. Šventadieniais uždaryta — Sav. MIKAS ČESAS. Šeštadieniais nuo 7:00 val. ryto iki 4 val. popiet.

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

• ROPESINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

D. KUHLMAN, B.S. Registruotas vaistinininkas

Atidara šokiadieniais nuo 5 val. ryto iki 10 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

Tel. — 476-2206

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays. Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$40.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$38.00. Foreign countries \$40.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitlyto adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$40.00	\$22.00 \$15.00
Kanadoje	U.S.A. 40.00	22.00 15.00
Užsienyje	40.00	22.00 15.00
Kitur	38.00	20.00 13.00
Savaitiniams	25.00	15.00

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisyti saugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

galima įsigyti iš savo kuopų globėjų, arba iš MAS CV-bos. Jei turite klausimų, ar problemų, kreipkitės į MAS CV šiuo adresu: MAS CV c/ Rasa Soliūnaitė, 115 Stephens St., Apt. 1, Lemont, IL 60439. Telef. (312)257-7071.

kų draugovė (100 dol.) ir Ateitininkų Sendraugių sąjungos centro valdyba (120 dol.).

„Ateities“ redakcija yra labai dėkinga jaunimo premijų mectenatams.

„ATEITIES“ JAUNIMO PREMIJŲ MECENATAI

Į „Ateities“ redakcijos prašymą įvertinti mūsų jaunimo pastangas premijomis atsiliepė dr. Albinas Prunskienė (200 dol.), Julija Švabaitė-Gylienė (50 dol.), Ateitininkų šalpos fondas (100 dol.), kun. dr. Ignas Urbonas (50 dol.), Cicero moksleivių ateitininkų kuopa (100 dol.), dr. Arūnas ir Aušrelė Liulevičiai (100 dol.), dr. Petras Kisieliūs (100 dol.), dr. Kazys Ambrozaitis (100 dol.), Ateitininkų federacijos vadas Juozas Laučka (25 dol.), dr. Linas Sidrys (50 dol.), Detroito studentų ateitininkų

Lengviau atrasti kliaudą individo, valstybės ir Apvaizdoje, negu matyti jų tikrą svarbą ir vertę.

George Friedrich W. Hegel

Advokatų Draugija VALDEMARAS BYLAITS

DR. VINCAS BRIZGYS

Tėsinis daktaras

2458 W. 69th St., Chicago, Ill. Visi tel. 778-8000

Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išklydęs treč. Sešt. 12 iki 4 val. popiet

Tel. Reliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. pop. Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. ir penktad. 3 iki 7 v. p. Tik susitarus

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 382-4422, 372-5222, 380-0875

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 731-3439
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak. Ofiso tel. 776-2880; rezid. 448-5545

Ofiso tel. HE 4-2123; namų GI 8-5195

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽLIOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7 šeštadieniais pagal susitarimą

Chicagos SAS draugovės susirinkime Domas Lapkus (iš k.), kun. dr. Kęstutis Trimakas (dr. vės dvasios vadas), Edis Razma (SAS pirmininkas ir Chicagos dr. vės valdybos narys).

Nuotr. R. Kubiliūtės

"Broliškiųjų tautų" sugyvenimas —

KRYMO TOTORIAI

Neseniai pasirodė JAV Helsinkio komisijos leidinys, kuriame užprotokoluoti liudijimai, duoti apklausinėjimo apie tautinių mažumų padėtį Sovietų Sąjungoje metu. Liudijimus davė penki asmenys, jų tarpe istorikė Aushe Seytmurtova, Krymo totorė. Jos liudijime ir pareiškime atsiskleidžia Krymo totorių tragiškas likimas, su kuriuo vertėtų visiems susipažinti, o tiems, kurie žino apie Krymo totorius, nepakenks prisiminti.

Krymo totoriai yra sena tauta, išvystiusi aukštą kultūrą, ir ilgą laiką kęčianti nuo rusų persekiojimų. Totorių kancijos prasidėjusios 19 amžiuje, kuomet rusai užkariavo pradžioje naikinti ne tik totorių kultūrinius bei architektūrinius paminklus, bet ir pačius totorius. Aiškinama, kad nuo 1783 m. iki 1917 m. Krymo gyventojų skaičius krito nuo 7 milijonų iki 102,000.

Sovietų Sąjungos valdžia tebetęsia persekiojimo politiką. Tą akivaizdžiai paliudija jų pačių šaltiniai. Bolshaya Encyclopedija (Didžiosios enciklopedijos) 1900 m. laidoje rašoma, kad 88% Krymo gyventojų sudaro totoriai. 1937 m., pagal Bolshaya Sovetskaya Enciklopedija, tik 23,1% Krymo gyventojų yra totoriai (rusų — 43,5%), o 1973 m. Krymo totorių jau nėra.

I klausimą, kur jie dingę, atsako Bolshaya Sovetskaya Enciklopedija 1973 m. laida. Aptariant Krymo totorių kalbą rašoma, kad "Krymo totorių kalba yra kalba totorių, kurie prieš 1944 m. gyveno Kryme, o dabar gyvena Uzbekijos SSR".

1944 gegužės 18 anksti rytą visi Kryme gyvenantys totoriai, buvo prievarta išstremti, pagal slapta Saugumo komiteto ir kompartijos aukščiausios tarybos prezidento įsakymą. Jie buvo sugrąžinti į traukinio vagonus galvijams vežti, ir kelias savaites vėžė be maisto, be vandens ir t.t., kol pasiekė Uzbekistaną, Kazakistaną ir Uraltus. Daugumas išvežtųjų buvo susenę vyrai, moterys ir vaikai.

Tuo tarpu jaunesni Krymo totorių vyrai guldė galvas už "Didžiąją tėvynę". Per Antrąjį pasaulinį karą daugiau kaip 50,000 Krymo totorių dalyvavo karo fronto veiksmuose, ir maždaug 30,000 jų žuvo. Keturiolika buvo pagerbti "Sovietų Sąjungos didvyrio" titulu.

Išvežtųjų likimas buvo nepavydėtinas. Pagal išlikusiųjų slapta surinktus duomenis, beveik pusę jų (46,26%) mirė per pirmuosius trejus metus. Daugiau kaip 80% mirusiųjų buvo moterys ir vaikai. Be to, Kryme buvo naikinami visi Krymo totorių palikti pėdsakai. Buvo griaujami šventyklos, muziejai buvo apiplėšti, kapinės išdraskytos. Visos knygos, parašytos Krymo totorių kalba buvo sudegintos, net ir Markso,

Engelso, Lenino bei Stalino veikalai. Vietovardžiai ir vandenvardžiai buvo pakeisti.

Krymo totorių padėtis ikišiol mažai kuo yra pasikeitusi. Iš tikrųjų, tik pablogėjusi, ypač po 1978 m., kuomet pradėta Sovietų Sąjungoje griežtai slopinti disidentinius ir tautinius sąjūdžius, ruošiantis Maskvos olimpijadai. Rusinimas smarkiai vykdomas. Palyginus su 1936-37 m., kuomet veikė 385 įvairių lygių Krymo totorių mokyklos (iš viso 164,434 mokinių), šiuo metu nėra nė vienos mokyklos, nėra nė vieno Krymo totorių kalba vadovalio.

Nežiūrint to, kad Kompartijos aukščiausios tarybos prezidentas 1967 m. pripažino, kad totorių išstremimas iš Krymo buvo neteisėtas, 1978 m. buvo išleisti du slapti įsakymai kurie suvaržė Krymo totorių keliavimo teises. Vienas jų, Uzbekijos SSR Vidaus reikalų ministerijos įsakymas Nr. 221, uždraudžia totoriams išvykti iš Uzbekijos SSR su tikslu apsigyventi Kryme. Antrasis, Sovietų Sąjungos Ministrų tarybos sprendimas Nr. 700, dar labiau sugriežtina vidaus pasų režimą Krymo "oblaste". Grižę į Krymą yra persekiojami, prievarta išvežtinami, kai kuriais atvejais žiemos metu išmesti ant gatvės. Pranešimai apie parduodamus arba nuomojamus namus bei butus pabrėžia: "Namas nebus parduodamas totoriams".

Sovietų Sąjungos persekiojimai yra iššaukę reakciją iš Krymo totorių. Nuo 1957 m. Krymo totoriai yra aktyviai priešinęsi priepaudei. Priešinimasis vyksta ne tik pareiškimais sovietų vyriausybei, protestuojant įvairius žmogaus bei civilinių teisių pažeidimus, bet ir pastangomis išlaikyti tautinį identitetą, kultūrą, tikėjimą, papročius ir pan. Pasiekę šiek tiek laimėjimų (1967 m. Aukščiausios tarybos pareiškimas), keli šimtai grįžo į Krymą, bet ten juos sutiko sustiprintas persekiojimas, net žudymai.

Anot Ayshe Seytmurtova, Sovietų Sąjungos vyriausybė yra pasiryžusi sunaikinti Krymo totorius, siekiama "Krymo be Krymo totorių". Net ir masiniai manifestaciniai įvykiai, kaip 130,000 parašų peticija (viena didžiausių Sovietų Sąjungoje), įteikta Kompartijos 23-ajam kongresui, neturi teigiamo atgarsio, o tik išaukia tolimesnių represijų. Daugumas aktyviųjų Krymo totorių tautinio sąjūdžio veikėjų kalėja kalėjimuose.

Krymo totorių likimas yra pavyzdys to, ką pergyvena daugelis skaičiumi nekilnu mu ar drąsa) mažos tautos Sovietų Sąjungoje. Panašiu likimu su Krymo totoriais dalinasi keturiolika "mažų" tautų. Krymo totorių atvejis taip pat yra pavyzdys to, ko visos tautos Sovietų Sąjungoje gali tikėtis, o svarbiausia, pavyzdys drąsos, be kurios kilniausi tikslai pasilieka nepasiekti. Lr.

Japonija labai išplėtė automobilių gamybą ir nuo š.m. pradžios pasidarė didžiausiu automobilių gamintoju pasaulyje. Lygiagrečiai ji užkariauja pasaulio automobilio rinkas ir rimtai konkuruoja Amerikos automobilių gamybai patioje Amerikoje. „Die ryja mus su visa oda ir plaukais“ — pasakė JAV Fordo automobilių įmonių vedėjas Henry Fordas

AR GALIME BŪTI OPTIMISTAI?

P. GAUČYS

Šiuo metu daug kas yra pesimistiškai nusiteikę. Pastaraisiais metais pasaulio būklė ne kiek nepagerėjo, o paskutiniame savaitė dar pablogėjo. Vakaruose nėra nė vieno valstybininko, sugebančio susidoroti su tokiomis sunkiomis problemomis kaip infliacija ir nedarbas. Plyšys tarp pasiturintųjų ir skurdžių tautų vis plėtojasi. Vis daugiau ir daugiau atsiranda karų. Vyksta pasibaisėtinos ginklavimosi rungtynės. Taigi, dabartinis metu nėra jokio pagrindo optimizmui. Bet, jeigu žmonija daugiau parodytų ryžto išspręsti tokias pasaulinio masto problemas, kaip badas ir energijos trūkumas, būtų galima turėti daugiau vilčių.

Sociologų manymu, svarbiausia tokios būklės priežastis, esanti pasitikėjimo praradimas dvejom dėl pasaulio valdymo rungtyniaujančiomis sistemomis, ne tik jų sistemų valdomų žmonių, bet ir į jas neįeinančių. Tai matome ir iš to, kas dabar vyksta Irane ir Afganistane. Daugelis tose sukręstose šalyse žmonių nesėkmių nėra viena dabartinių valdymosi formų. Jie grįžta prie senų tradicijų ir prie savo senų pažiūrų. Kai kuriose pasaulio dalyse vyksta valdymo krizė. Ir tai yra bloga, nes daugelis pasauliui reikalingų žaliavų gaunamos iš ten. Tad nenuostabu, kad daug kas tvirtina, jog mes išgyvename šios eros pabaigą, bet niekas negali įspėti, kokia bus ateinanti era. Jeigu tikėtis istorikų skelbiamai taisyklei, kad kiekviena imperija turi susmukti, tai mes esame toje istorijos pakopoje, kada imperijos atsideri galutinio susmukimo procese. Kaip ilgai gyva-vo Prancūzijos ir Anglijos imperijos? Kaip ilgai išsilaikė Hitlerio imperija? Vadinamoji JAV „imperija“ jau nėra tokia galinga, kokia buvo prieš 18

metų. Kai kurie istorikai tvirtina ją pradėjus smukti su Vietnamo karu. Amerikiečių laikysena ten daug prisidėjo prie Vakarų įtakos ir prestižo nuopuolimo. Istorikai ypač pažymi tą faktą, jog pirmą kartą istorijoje JAV nepasiekė savo tikslo, kurį buvo užsibrėžusios. Kitas veiksnys, pakirtęs tą prestižą, buvo 1968 m. Sovietų invazija Čekoslovakijoje. Trečias veiksnys, pakirtęs Vakarų ūkinį gyvenimą, buvo naftos kainų iškėlimas. Nuo seniai įprastos gyvenimo sąlygos buvo sugriautos. Tuo būdu apie 1968 m. dorovinės bei politinės vertybės, kuriomis pasaulis pasitikėjo, buvo sunaikintos.

Nūdien valstybės valdymas darosi vis sunkesnis. Pilietai vis daugiau ir daugiau reikalauja iš savo vadų ir kartu su tuo vis labiau ir labiau tampa neklusūs. Taip atsiduriama aklagatvyje. Taikos metu demokratijoms dažnai vadovauja antros rūšies vadai. Tik didelių krizių metu išskyla vadai, kaip, pvz. II jo pasaulio karo metu Churchillis ir De Gaulle. Niekas nežino ar mes jau įėjame į pavojaingą laikotarpį, kuriame greit iškilsi dideli vadai. Žiūrint į dabartį, labai abejotina, kad taip būtų.

Dabartinis metu pasaulyje nėra nė vienos valstybės, kur vyriausybė įstengtų susidoroti su didžiomis mūsų laikų problemomis ir nėra šalies, kuri pati viena galėtų tas problemas išspręsti. Norint su jomis lengviau susidoroti, Europoje buvo sudaryta Ūkinė bendruomenė. Bet tarp problemos supratimo ir jos išsprendimo yra didelis plyšys. Buvo tikėtasi, kad Jungtinės Europos Valstybės bus antros Jungtinės Amerikos valstybės. Bet šį kraštą sukūrė žmonės, išpažįjta tą patį tikė-

jimą, ir esą tos pačios kultūros, o Europoje yra skirtinga padėtis. Prancūzija ir Anglija turi tūkstantmetinę istoriją, o Italija ir Vokietija savo tautų apjungimo susilaukė tik prieš šimtmetį. Italams ir vokiečiams lengviau išsizadėti savo suverenumo nei prancūzams ir anglams. Tuo po karo, dėl Sovietų grėsmės, atrodė bus lengva įvykdyti JEV, bet dabar, pasiekus geroves, vis daugiau ir daugiau žmonių jaučia, kad sunku susilieti su kitom tautom. Dabartinis metu sėkmingam bendravimui Europos ūkinei bendruomenei su JAV kliudo nepasitikėjimas prez. Carteriu. Jis laikomas geru žmogumi, bet silpnu ir nelabai gabiu. Vakaruose buvo išpeikta jo laikysena Irano krizės atveju.

Kitas reikalas yra strateginiai sugebėjimai Sovietų Sąjungos ir JAV. Vakarams labai rūpi, kad JAV jau nebegalios Sovietams statyti sąlygų, pvz., išvesti savo karines jėgas iš Afganistano, o nepaklausius, susilaukti bausmės. Dėl to Europoje vis didėja polinkis būti neutraliems.

Visa tai iš lengvo veda prie šaltojo karo atnaujinimo. Bet šiandien visai kita padėtis, nei buvo praėjusieji. Iki 1962 m. JAV turėjo didelį strateginį pranašumą Sovietų atžvilgiu. Dabar jo jau nėra. Abi didvalstybės turi pakankamai atominių bombų vieną kitai sunaikinti. Tai užtikrina tam tikrą neutralumą, tačiau tai nereiškia, kad Sovietai gali pasitenkinti Afganistanu. Jie gali veržtis ir į Iraną, ir į Pakistaną. Visgi reikia tikėtis, kad nė viena pusė nenorės žūti kartu su kita, kad žmonijai pavyks išvengti tokios katastrofos. O jeigu ji ir įvyktų, kad išliks pakankamai žmonių pradėti naujai kelionei ir laimingesnę žmonijos ateitį.

Rimties valandėlei

SANTUOKOS TIKSLAI

Kartais priekaištaujama Bažnyčiai, kad ji per ilgus amžius savo moksle apie santuoką vis pirmoje vietoje statė kaip pagrindinį ir pirmąjį santuokos tikslą vaikų gimimą ir auklėjimą. Šiam pagrindiniam tikslui turėjo būti palenkta visi sutuoktinių ir tėvų vaiksmai.

Atsakant į šį priekaištą, pirmoje vietoje turėta prieš akis žmonijos ir Bažnyčios vystymasis ir augimas. Tai vyko kaip tik per vaikų gimimą ir auklėjimą. Antra, lemiamos reikšmės turėjo ir tai, kad prigimties atžvilgiu vaikų gimimas yra kūrybinis Dievo aktas, kuriame dalyvauja žmogus. Pagaliau nieko pasaulyje nėra svarbesnio, kaip kreipti arba vesti žmones į išganyką. Viduramžiuose, kada formavosi moksas apie santuokos tikslus, gyvenimo sąlygos buvo skirtingos nuo šiandieninių; jos buvo daug sunkesnės. Tada nežinota, kaip išvengti epidemijų, kaip gydyti ligonius. Nors neturime tikslų duomenų apie tuos laikus, tačiau skaitoma, kad padėtis buvo tokia, kaip pvz. Indijoje prieš tris dešimtis metų, kur žmogaus amžius vidurkis yra tik 27-ri metai. Be to buvo nuolatiniai karai, marai, kurie sunaikindavo istisų kraštų gyventojus. Žmogus buvo nuolatinėje mirties akivaizdoje, ir todėl jo akys daugiau kryo į gyvenimą Anapus, negu į žmoniškąjį. Tokiose sąlygose buvo labai svarbu išlaikyti tautos šeimų egzistenciją, o drauge ir visos žmonijos tęsinį per vaikų gimimą ir auklėjimą. Kadangi tais laikais vaikų mirtinumas buvo labai aukštas, tai reikėjo jų turėti daug, kad bent vienas kitas pasiektų suaugusio amžiaus.

Nenuostabu, kad šv. Tomo Akviniečio moksle apie santuoką nerandame ne tik santuokinės meilės problemos, bet net paties žodžio „meilė“. Porą kartų šv. Tomas paminėti santuokinių „dvainių vienybę“ kaip santuokos rezultatą. Gaunasi įspūdis, kad ano meto žmonės nesuvedė ir negalvojo, kad meilė gali būti ne santuokos rezultatas, o jos priežastis.

Esminiai pakitimai šioje istorinėje situacijoje įvyko tik paskutiniuosiuose šimtmečiuose. Medicinos ir higienos mokslų pažanga prailgino žmogaus amžių ir todėl sumažino tą susirūpinimą, kad žmonių būtų kuo daugiau. Susisiekimo priemonių patobulėjimas sumažino nuotolius, išplėtė pažintis, susitikimus su

gausesnėmis žmonių masėmis ir todėl padidėjo galimybė pasirinkti iš platesnio horizonto vyrą ar žmoną. Turbūt didžiausios šioje problemoje įtakos turėjo pramonės išaugimas, susidarymas didelių gyvenamųjų centrų ir mokslo pažanga. Visi šie elementai sugriovė buvusias sienas, socialinio pobūdžio kliūtis ir suteikė galimybių jauniems abiejų lyčių žmonėms susitikti, bendrauti ir įsimylėti. Priešsantuokinė meilė, laisvas pasirinkimas vyro ar žmonos pasidarė taisyklė. Dar daugiau, dvasiniai ryšiai tarp santuokinių tapo būtinybė. Meilė ir dvasinė bendrystė tarp sutuoktinių įgavo pirmąsias reikšmes santuokoje.

Visi tie pasikeitimai turėjo atgarsio ir santuokos bei šeimos teologijoje. Pirmiausia teologai pastebėjo, kad statymas santuokos ant meilės pagrindo netenka to trečiojo klasiškojo santuokos tikslo — tramdymo seksualinio polinkio. Seksualinis polinkis nėra tad objektyvus tikslas, o tik geriausias atveju subjektyvus santuokos motyvas. Šiandien jau labai stipriai pabrėžiama teologinė santuokinės meilės prasmė kaip dalyvavimas dieviškoje meilėje. Pagaliau atkreiptas dėmesys į santuokinių bendradarbiavimą ir dvasinę bendrystę: auklėjimas vaikų turi tarnauti jų išganymui, o saviarpiinė sutuoktinių vienas antram pagalba turi tarnauti jų pačių išganymui.

Vatikano II susirinkimas pastoralinėje konstitucijoje apie Bažnyčią šiuolaikiniame pasaulyje kalba apie santuoką ir šeimą. Toje konstitucijoje santuoka vadinama gyvenimo ir meilės bendrumu. Savo prigimties savybėmis vedusiųjų meilė skirta vaikų gimdymui ir auklėjimui. Vaikai yra santuokos tikslų vainikas. Drauge santuoka yra ne tik savitarpinė vienas kitam pagalba, bet ir asmenų bei veiksmo susijungimas. Iš to išauga vienybės jausmas, besireiškiantis abipusiu vienas kitam atsidavimu ir vaikų palaima. Ta giliausioji vienybė reikalauja vedusiųjų ištikimybės ir tos vienybės neišardymo.

Konstitucijoje nekalbama apie santuokos tikslą — tramdyti seksualinį polinkį. Tas polinkis kaip tik ugdo sutuoktinių meilę. Taigi seksualinis polinkis labai praturtina kūno ir sielos išraišką specialiu kilnumu ir jas išaukština, kaip vedybinės draugystės elementus ir ženklus.

Nukelta į 7 psl.

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS MINISTERIŲ LIKIMAS

L. KERULIS

10

Voldemaras Augustinas, g. 1883.IV.4 Dyd nos k., Tverėčiaus vls., Švenčionių aps., 1909 m. baigė Petrapilio univ. istorijos - filosofijos fak., 1910 m. išlaikė magistro egz., valstybininkas, publicistas, mokslininkas istorikas. I kab. 1918.XI.11 — 1918.XII.26 ministeris pirm. ir užsienio reik. ministeris; II - V kab. 1918.XII.26 — 1920.VI.19 užsienio reik. ministeris; XIV kab. 1926.XII.19 — 1929.IX.19 ministeris pirm., užsienio reik. ministeris ir nuo 1928.XI.22 krašto aps. ministeris. Sov. Rusijos okup. metu 1940.VI grįžo iš užsienio, tuoj pat Kybartuose suimtas, kalintas Kauno sunk. d. kal., išvežtas į Rusiją, 1940 - 42 gyveno Ordzonikidzeje, S. Kaukaze. 1942 m. suimtas, mirė kalėjime.

Voronko Juozapas, g. 1891.IV.4 Baltstogės apl., teisininkas, gudų veikėjas, I - II kab. 1918.XI.11 — 1919.III.12 ir IV - V kab. 1919.IV.12 - 1920.VI.19 ministeris be portfelio gudų reikalams.

Zaunius Dovas, s. Dovo, g. 1892.VI.19 Rokaičiuose, Pakalnės aps., Maž. Lietuvoje, teisė studijavo Miuncheno, Jallės, Berlyno ir Karaliaučiaus univ., teisių dr., diplomatas. XV kab. 1929.XI.8 - 1934.VI.12 užsienio reik. ministeris. Mirė 1940.II.22 Kaune.

Žadeikis Povilas, g. 1887.III.14-26 Pareškečio k., Varnių vls., Telsių aps., 1912 baigė Petrapilio univ. chemijos studijas, diplomatas, pulkininkas leit. IV kab. 1919.VII.21 - 1919.X.7 krašto apsaugos ministeris. Nuo 1923.XII Lietuvos diplomatinėje tarnyboje JAV. Mirė 1957.V.11 Washingtonė.

Žalkauskas Karolis, g. 1892.V.29 Šukionių dv., Pakruojos vls., Šiaulių aps., teisės mokslus išėjo Maskvos univ. 1911-16 m., teisininkas, valstybininkas, visuomenininkas. IX kab. 1923.VI.29 - 1924.VI.18 vidaus reik. ministeris. 1940.VI.15 Sov. Rusijai Lietuvą okupavus pasitraukė į Vokietiją, 1948 m. emigravo į JAV. Mirė 1961.IX.16 Washingtonė.

Žilinskas Aleksandras, s. Tomo, g. 1885.IX Veiveriuose, Marijampolės aps., teisės studijas baigė Tartu univ., teisininkas. XIV - XV kab. 1928.II.4 - 1934.VI.12 teisingumo ministeris. 1941.VI.14 iš Kauno rusų išvežtas į Sov. Sąjungą prie Archangelsko. Tremtyje mirė.

Žukas Konstantinas, g. 1884.XII.17 Kaune, 1910 m. baigė Vilniaus karo m-lą, Lietuvos kariuom. savanoris, pulkininkas. VI kab. 1920.VI.19 - 1921.IV.11 krašto apsaugos ministeris ir nuo 1920.VII.7 ėjo vyriausio karo vado p. 1944 m. nuo rusų okupacijos pasitraukė į Vokietiją, 1949 m. emigravo į JAV. Mirė 1962.I.22 Clevelande.

1918.XII.19 krašto apsaugos ministeriu dar buvo paskirtas gen. Silv. Žukauskas, bet susirgo ir, pareigų eiti nepradėjęs, išvyko gydytis.

Vieni ministeriai vadovavo ministerijoms ilgesnį laiką, kiti savo pareigose buvo trumpą laiką. Nepriklausomo gyvenimo laikotarpį, 1918 - 1940 m. buvo 98 ministeriai, kurių likimas nemeluotas isto-

rijos šviesoje pagal aukščiausių išvardytą sąrašą toks:

1. Mirė prieš 1940.VI.15 Sov. Rusijos okupaciją — 17.
2. Rusams Lietuvą okupuojant buvo dipl. tarnyb. užsienyje — 2.
3. Išvykęs iš Lietuvos į užsienį anksčiau — 1.
4. Okupacijos pradžioje, 1940.VII išv. į Sov. Rusiją — 4. (2 išstremti, 2 išv. iš kalėjimų, iš jų jų 2 mirė, 1 nuž., 1 grįžo).
5. Bolš. kalinti ir 1941 m. išvežti iš kalėjimų į S. Rusiją — 9 (iš jų 4 sušaudyti, 3 mirė, 2 grįžo).
6. 1941.VI. suimti ir išvežti į Sibiją — 17 (iš jų Sibire mirė - 10, nužud. - 1, grįžo - 4, nežinoma — 2).
7. Bolš. 1940 - 41 m. kalinti — 7 (iš jų kalėjime nužud. — 1, kilus karui išėjo į laisvę ir 1944 m. pasitraukė į Vakarus — 3, išvežti į Sibiją po karo — 2, ten mirė 1, grįžo — 1).
8. Po karo bolš. išvežti į Sibiją — 2.
9. Mirė 1940 m. okupacijos pradžioje — 1.
10. 1940-41 bolš. okup. metu iš Lietuvos išbėgo į Vokietiją 9.
11. Mirė Lietuvoje 1941 - 44 m. vokiečių okup. metu — 4.
12. Tuo laikotarpiu vokiečių kalinti — 4 (iš jų po karo rusų išv. į Sibiją — 2, ten mirė - 1, grįžo — 1).
13. Nuo grįžtančių „išvaduojuojų“ 1944 m. pasitraukė į Vakarus — 18.
14. Likimas nežinomas — 3.

Tokia istorinė, bolševikų neiškraipyta tiesa ir tokia tragedija, ištikusi Lietuvos valstybės vairuotojus ir visą mūsų valstybę.

(Bus daugiau)

JAV-bių prezidentinis kandidatas Ronaldas Reaganas sveikina su būsimaisiais rinkėjais

"GETTING AROUND WITH PAT"

From the practical... to the exotic - - In Merchandise and Service - - - All Over Chicagoland!!

Make yourself at home in the family atmosphere of **Townes Restaurant & Lounge Inc.** and enjoy fine home cooking. Carry out menu, too. Open daily and on weekend 24 hours!
4055 Southwest Hwy, Hometown.
422-4857

Did you know **GIORDANO'S RESTAURANT & PIZZERIA** is the home of the world's greatest pizza in the pan? Eat it there, carry it out or have it delivered. A treat!
3214 W. 63rd
436-2969

For perfect hair styling - **HAIR DESIGNS BY CALVERTS**. Tip: Oct. "Glamour" magazine has a Sensor Perm coupon worth \$15. Bring it to Calvert's for the perfect perm!
6617 W. Cermak, Berwyn.
749-1700. 749-1701

Joe says "You've had the rest. Now try the best." Call him at **CONTE PIZZA**. Many, many pizzas from sausage to mushroom - and lots more. Pick up or delivery.
8511 S. Pulaski.
585-3714 or 585-3736

Keep your home in top shape. Call **JIM at GILDO HOME IMPROVEMENT**. Soffit, fascia, even seamless baked enamel gutters (Colors available) - at savings! Best materials and quality workmanship.
Phone 562-8378 now!

HANS' BAVARIAN LODGE has the tastiest German and American dishes, a friendly atmosphere, and even entertainment! Banquet rooms too, for 15 to 130 guests. 931 N. Milwaukee, 1 mi. N. of Wheeling. 537-4141.
Open 7 days a wk.

Steaks, chops, chicken, seafood - all home cooked at the **ARCHWAY INN RESTAURANT**. And a special every day! Enjoy them all in a pleasant, family atmosphere.
6366 S. Archer. 767-3555

When you're in a happy mood - or want to be - visit **OLD BELGRADE**. Sumptuous continental and Serbian cuisine. And what joyful entertainment Fri. through Mon. evenings!
3245 W. Fullerton. 486-3698

SHOWCASE FURNITURE has new furniture for every room. And it's beautiful! Low prices, and fast, free delivery. Easy credit, too - no co-signer needed.
6516 S. Halsted. 846-1662

A hair piece? Special hair style? Manicure? House of Roffler is just the place! A full service salon, "professionally ahead in hair" and most creative! 21 E. Bellevue Pl. Call 642-2410. Leonard Deluca, Thurs. Fri. & Sat. 9-6

Loeber Motors needs used cars and will pay more for your trade! Diesel rabbits, convertible rabbits, diesel dashers, others! And see their new Jettas - in stock!
1111 N. Clark St.
944-0500

ALEXANDER'S RESTAURANT features Bohemian and American dishes. Both are wonderful! And the family atmosphere is as enjoyable as the mouth-watering home cooking.
6725 Pershing, Stickney.
788-6000

Exciting, tastes, homestyle cooking. Find both at **OLYMPIC INN**, home of the Polish-American smorgasbord. Even potato pancakes! Banquet rooms and carry-outs, too.
5111 Kedzie Ave.
776-0795

For expert advice on Chapter 13 bankruptcy. Real Estate & Wills see attorneys **Brown & Mable**. Rely on them, too, for understanding help on other legal matters.
53 W. Jackson. 922-2700

You'll be thrilled at the famous designer's labels at Jackie C's **Resale Boutique**. Prices are far, far below the original. We buy your clothes consignment. Even large sizes!
828-830 N. State St. 337-1665

Be a lady, or gentleman, of leisure. Let **BERNICE'S MAID SERVICE** do the work - light or heavy - in your home, store or office. They are reliable, efficient, reasonable.
Phone 763-1777.

Traditionally beautiful glass is shown in new expressions of light, color, texture and form at the unique **Marilyn Faith Gallery**. Beautiful to enjoy for years to come, and a fine investment too.
148 E. Ontario.
787-3988

Good food, friendly atmosphere, convenient location in the Argyle "L" station. **APOLLO RESTAURANT** has all this! So enjoy their extra good dinners and sandwiches.
1116 W. Argyle. 271-9557

Everything is freshly baked and melts in your mouth at **LORRAINE'S BAKERY**. Their party cakes taste as wonderful as they look, too! And the prices are amazingly reasonable!
3956 W. 63rd. 767-1335

Hats! Hats! Hats! For weddings, parties, church - even discos! The custom made styles at **VESTER'S HAT SALON** are so lovely - and such a wide choice in all sizes!
17 N. State, Suite 1515A.
641-9738

COLLEGE STUDIO takes passport photos while you wait. Color available, too. Also other ID photos and glossies for all purposes. They're wizards at restoring old photos, too!
20 E. Jackson. 427-2446

Weddings and banquets are always a success at **GRAND MANOR RESTAURANT & LOUNGE**. Fine food and cocktails. Large dance floors. And reasonable prices! Ask about special packages.
5436 S. Archer. 767-2300

Wish you could change? **JENNA CONSTANTINE-TANENBAUM** Ph. D. offers encouragement, support, feedback. She counsels clients of every age individually, with their family or in groups.
Call 644-7010

TALLY CHEVROLET offers savings, service and much more! Besides their low, low prices with the purchase of a new vehicle you get 5 years free maintenance on all these items: engine oil changes, chassis lubrications, fluid level checks, tire rotations, cooling system checks, rear lubrication and checks, automatic transmission fluid and filter change. \$663 savings! Wow!
6711 S. Western.
925-6700

JOAN P. CONROY, ATTY AT LAW is licensed to practice in Ill. and Fla. It's an advantage with wills, estates, real estate when family members live in both states. Expert in other legal matters, too. 11130 S. Western. 233-4100. Also 127 N. Dearborn. 726-6560

For **MARILYN MONROE MEMORABILIA** call **HARRY MOBILE**. He has an amazing collection of clippings and pictures - including a very, very rare poster. For more information phone 689-1812 evenings.

You'll like the way **DR. ROBERT DUTKA** and **DR. ANTHONY BARTOLOMUCCI** practice **DENTISTRY** for the whole family. Convenient hours - 6 days a week. Tues. and Wed. eve. and all day Sat. Call for appointment. 6560 W. Higgins. 763-7464

Savor the finest Northern Italian dishes at **PRONTO**. Enjoy subtle tastes, fine wines in a handsome setting. Watch them spin fresh pasta! Luncheon, dinner, supper, cocktails.
200 E. Chestnut. 664-6181

Feel those winter winds? Time to call **MIDWAY HEATING & AIR CONDITIONING SERVICE** - for cleaning and repairing your furnace and boiler now. Fast service, fine work.
5619 W. 63rd. Phone 735-1291

Enjoy superb Italian dishes in an elegant atmosphere at **CORONA CAFE AND RESTAURANT**. Each dish is a delight. Equally fine American food. And a delightful cocktail lounge.
501 N. Rush. 527-5456

When you need understanding legal counseling call **CLAUDIA ONEY, ATTORNEY AT LAW**. She specializes in real estate, wills, and estates, divorce, personal injury, and workman's compensation. Her fees are reasonable and her centrally located office is easy to reach. Phone for an appointment to discuss legal questions or problems.
105 W. Adams.
783-1964

Thick or Thin... Pizza from **BELLA'S PIZZA & RESTAURANT** can't be beat! Same goes for their sumptuous Stuffed Pizza. And that's not all - their ribs, chicken, pasta, clams and shrimp are the greatest too! Beer & Wine are a must with **BELLA'S** delicious specials. Think of them for your next party. Efficient delivery & pick up service, and... a nice dining room. Located 1952 W. Chicago Ave. 252-0505

Money and prestige are yours with a career in real estate. Earn up to \$40,000 - even more! To take the state real estate test and get your license you must have 30 class hours at licensing school. So be ready for the profitable surge of sales ahead. Learn at **CHICAGO CAMPUS OF BOLGER ACADEMY OF REAL ESTATE**. Class size limited - starts soon. Call **DAVID KONTNY** at **CHICAGO SERVICE REALTY**. 878-9855.

HEDD SURGICENTER is a One Day Surgery Center that specializes in minor surgery - and will have you back home the same day. Examples: cast application and removal, ear piercing, oral surgery, minor skin procedures. General anesthesia is always available. All cases are handled individually and understandingly. You may phone for further information.
6020 S. Halsted. 224-7000

Go as fast as you can to the **SANCTUARY RESTAURANT & LOUNGE** for absolutely fabulous Lithuanian specialties. Other great dishes, too. Oct. feature: Barbecue rib dinner, \$6.50.
8828 Brookfield Ave., Brookfield.
485-5443

Have all the barbecue spongers you can eat at the **Red Barrel**! It's their everyday special. Only \$5.95. You'll enjoy the casual rustic setting too. All their other dishes are tasty as well. Bring the family.
Archer Avenue at Kilbourn.
284-0044

Feast on exciting Cantonese and Mandarin dishes at **MAE KOW**. Buffet lunch, Mon. thru Sat. All you can eat, \$3.25. Senior citizens, \$2.95.
4849 W. Irving Park.
283-7231

GARY A. ARNSTEIN, D.D.S., brings you quality dentistry for affordable fees. If you wish, nitrous oxide gas (conscious sedation) - headphones for your cassette, too!
30 N. Michigan Dental Center, Suite 1803. 236-8885

Job hunting? **AAA SECRETARIAL SERVICE** has a complete resume service - consultation, editing, typing, printing, cover letters. Everything for success! Call Sally!
520 N. Michigan Ave.
467-4043

BROTMAN & SPERLAZZO OPTOMETRISTS have been serving their community for half a century! See them for eye examinations, glasses, hard and soft contacts. Discounts for senior citizens.
3245 N. Ashland. 327-0874

AL'S FISHERY has fantastic, fabulous seafood - the Best! And here's a great special... use this paragraph like a coupon and get \$1.00 off on a frozen seafood (unadvised) order over \$10.00, til Oct. 31 416 E. Grand Ave. 527-4428

Whatever you need for your car - it's at **REX, the "1 STOP STORE"**. They stock everything - paint and body shop supplies, and every auto part you could possibly need for any make!
1617 N. Cicero. 622-6122

Saving heat means saving dollars - insulate! Get expert guidance at **PORCECA HOME CENTER** - choose from Owens Corning Fiberglass Insulation. It's tax deductible. So save 2 ways!
7219 W. Ogden. 447-0710

For true love - adopt a dog or cat at **KITTY KORNER KAT REFUGE**. Pets are cared for here until adopted! They deserve your support. Fee includes shots, spray or neuter. 15737 Halsted, Harvey. 331-3647

That important event - wedding, meeting, party... can be enjoyable without work. Relax! Call **REDDI MAID, INC.** Butlers & Maids to serve and to clean. Call for Household Specialists To Clean your home or office. 1030 N. State St. Suite 17J Chicago, IL 440-0011

Name any far off glamorous, romantic spot - Nepal, Asia, Mexico - anywhere - **EXOTIC JOURNEYS/SAI TRAVEL** will plan your tour economically, conveniently. Call them - and travel!
17 N. State. (312) 346-5665

MARQUETTE CLEANERS keeps your garments looking their best longer - with Sanitone Drycleaning, the world's most recommended by McGregor, Dalton, Botany 500 and other famous names.
2416 W. 69th. Pr 8-9155

For Pizza the Italian Way - **BOB'S PIZZA**. Regular or Pan style - also other fabulous specialties, and delicious sandwiches. Remember **BOB'S** the next time you have a party. Pick up or delivery or dining. 11840 S. Western. 779-9700

Home Care Service-South & West Inc. cares for Medicare, Medicaid, incur insurance patients 7 days a week. Every need from nursing to physical therapy. Just call and inquire.
4839 W. 128th Pl., Alsip.
371-6170

Great protection: your dog. **Dogs Only Training Center & Workshop** says "We teach you to train your dog." Security, personal protection, guard training. Also obedience.
2242 E. 75th St. 375-2981

Davis Furniture Refinishing Studio always has time for a better job. Repairing, touch-up, hand stripping, upholstery. Handles insurance claims and moving damage.
542 S. Dearborn. 663-5324

Weddings and all special occasions are events to remember with **ALAN PONGETTI** and his **CLASSICAL GUITAR**. Traditional, classical popular tunes chosen with you and for you.
Phone 625-9157

Mothers! Enjoy bowling mornings and afternoons! Bring your tots to **Martano's Miami Bowl**. They'll love the supervised play room. (Watch on closed circuit TV.)
5023 S. Archer. 585-8787

Target Auto Parts has the largest selection of parts you've ever seen! And if they don't have it they'll get it. Always anxious to be helpful - visit them soon.
5919 Archer Ave. 767-1120

Learn your potential, how to handle crises, relationships. For info on Gestalt/Encounter Groups, Psycho-drama Workshops, other sessions - call **PHILIP WATT, M.A.**, 679-8730, or write **THE OPEN ROAD**, 8546 N. Kimball, Skokie 60076

How you'll love the **Frank Eng Restaurant**! Authentic Cantonese dishes cooked by Mr. Eng himself. American food, too, and cocktails. Bring the family, or carry it out.
4734 N. Harlem. 867-4655

For Thai food cooked the way you'll love it, visit the **ROSEDE RESTAURANT**. An unusual and exciting dining experience! You'll go back again and again.
2308 W. Leland. 334-9055

Have excellent food 7 days a week 6 AM to midnight at **MR. EDWARD'S INC.** And Sunday brunch is delightful! Great for the family. Try pancakes made with buttermilk.
6359 W. Diversey. 889-1127

Naturally different, pure and splendid! **MOUNTAIN VALLEY WATER** - from Hot Springs, the only spring with the combination of minerals to create this exhilarating taste and satisfaction!
Phone 661-1110

Mr. Robert's Restaurant & Lounge is remodeled and gorgeous. Fresh catfish is better than ever! Other specialties 6:00 Breakfast, lunch, dinner every day. 1900 S. Laramie, Cicero. 652-6640

Steamaster, Inc. Steam Carpet & Upholstery Cleaning is a family run business you can rely on to give your carpeting and furniture extra care, extra attention! Call 964-7726 for a free estimate.

You must see the impressive collection of 14 kt. religious jewelry at **FREEMAN JEWELERS**. Many crucifixes and medals including the Virgin Mary and numerous saints.
6255 S. Western. 776-4900

Make eye glasses a fashion asset! Choose from over 500 different styles of eye class frames - all designer quality - at **FRAME & EYE INC.** Prescriptions expertly filled. Also hard and soft contact lenses. 6254 S. Pulaski. 581-1517

It's worth a trip to dine at **Yu-Lin's Chinese Dumpling House**. The best Mandarin courses! Mongolian Bar-B-Q, Tibetan chafing dish, too! Some Cantonese cooking. 1636 Old Deerfield Rd., Highland Park. 831-3155 and 831-3156

When you're celebrating - or in a romantic mood - or just want to revel in fine French cuisine - make a reservation at **L'AUBERGE**. Charming intimate atmosphere, too!
2324 N. Clark. 248-4408.

Incredible! Lovely homes in **Zion's LORELEI ACRES**, only \$181.64 monthly principal and interest. Financing guaranteed, too, if yearly income is \$11,000 or more. Opportunity! Call! **Green Bay Rd., N. of 173, Zion** 872-3565.

For pizza like you dream about - **LITTLE JOE'S PIZZERIA AND RESTAURANT**. Italian and American specialties. Pick up - or they deliver. Private party room, too, for up to 50. Pat & Joe owners.
2921 W. 63rd. 476-5233.

Something old, something new at **THE ORIGINAL MITCHELL'S**. Old: Buffalo ice cream. New: vegetarian dishes. George Mitchell greets you at this 25 year old favorite spot.
North & Clark.
642-5246, 642-5247

Have a taste for authentic Mexican cuisine? **CUATRO CAMINOS** has real "south-of-the-border" flavor! Dine late if you wish. Open 11 to 10 pm daily. Fri. & Sat. to Midnight. Sun. 4 to 10 pm. Closed Mon. 5728 S. Archer. 284-2163.

Money, money, money! Find it right in your home - in old furniture, antiques, art! Have them appraised. See **Sandra Hart**, member of Int'l Society of Appraisers. Call 743-5522 for appointment.

Now is the time to check your roof. Call **DEPENDABLE HOME MAINTENANCE** and have a worry free winter. They do expert repairing. Specialize in all types of re-roofing and siding. Free estimates. 545-0633.

Thinking of selling your home? Interested in its value? Call **ED SHARIF** at **MIDWAY REALTY**. He knows your neighborhood, and will appraise it without any obligation.
4632 W. 63rd. 582-4646

DR. ANTHONY J. GAREFFA announces his association with **DR. JAMES CUSTARD OPTOMETRISTS**. In addition to general practice, he specializes in problems of children and subnormal vision. 2537 W. 95th, Evergreen Park. 425-6500

At the "original" **HOBSON'S OYSTER BAR** everything's the Best! Fresh oysters, clams. New Orleans Gumbo. Also casual eats and libation! Private parties available.
448 N. State. 642-1906

Lunch, dinner, late evening snacks - a truly fine cuisine - it's all at **RICHARD'S RESTAURANT AND SLAVE MARKET LOUNGE**. Plus banquet facilities for up to 125! Yes, 125! 3011 S. Harlem, Berwyn. 788-9066

Live near Marine Dr. and the park! **Tynan Realty's 1.3 br. AINSLE TOWNHOUSES** are affordable! Vintage modernized by European craftsmen. Ranches from \$31,950, duplexes from \$59,500. Model: 1020 W. Ainslie (daily 12-7). 998-9494 or 271-8039

For dishes prepared the same as in an Italian home it's **DAVE'S ITALIAN KITCHEN**. Treats include lasagna, spaghetti, pizza, sumptuous desserts. Dine in, carry out, delivery. Open 7 days a wk from 4:30. 906 Church St., Evanston. 864-0000.

If Adidas makes it **ADIDAS ON OAK** has it! Shoes, clothing, accessories with that special status look. And all in this smashing store. Worth a trip to Oak St!
106 E. Oak. 664-6984

Need tuckpointing? Chimney repairs? How about those handsome glass blocks? For **BRICK WORK** call **HUGH GILGUNN**. No job is too small and his work is excellent. He'll give you a free estimate.
298-1459

Learn to draw and paint **STUDIO 4 ART WORKSHOP**. Fundamentals, also figure classes - beginners or advanced - day or eve. Individual instruction. Ask about children's classes.
4 E. Ohio St. 787-9656

So you want real home cooking? Get it in wonderful Bohemian and American dishes at the **PLAZA RESTAURANT**. You'll go back again and again. Carry out service, too.
7016 Cermak, Berwyn.
795-6555

For lunch and dinner, have authentic Chinese and Cantonese delicacies cooked to order. Cocktails, Polynesian drinks, too, at **KOW KOW RESTAURANT**. Delightful! Carry outs.
2548 W. Devon.
274-4473

For extra delectable Italian beef, Italian sausage, and sensational hot dogs, go to **NANA'S**. They'll cater any size gathering, too. For free soft drink mention Pat.
1102 E. Irving Park, Streamwood.
837-9691

THE FRENCH PEASANT has the world's finest cuisine, French, with a difference - it's nouvelle, fine wines and affordable. You'll love this charming spot. Jazz on Fri. & Sat.
2748 Lincoln. 281-0997

Revel in fabulous pizza - sandwiches, too - from **EXPRESSWAY PIZZERIA & RESTAURANT**. Delivery service is fast. But worth picking up, too! Fine for a group.
931 S. Western. 226-9318

Glasses? Contacts? Hard lens? Soft? The next time you're in The Neighborhood combine practicality with pleasure. Stop in **LAKE SHORE OPTICAL** for answers from experts. Robert Power - Optician. 4753 N. Broadway. 334-7283

You'll love stuffing yourself with **NAN-CY'S STUFFED PIZZA**... they also have full Italian menu. Dining room, pick-up or delivery. Cocktails Too!
4700 103rd St., Oak Lawn.
857-8550

Make an occasion a gala event! Call **MR. MIKE'S BUFFET CATERING SERVICE** by the Valentino's for weddings, showers - any and every party and meeting. 6534 S. Pulaski. 767-1137. Also: 2137 Pepperwood, Glendale Hts. 893-5532.

No more transmission worries! Go to **UNITED AUTOMATIC TRANSMISSION INC.** Transmission tune-up Special, \$29.50 complete! Major repairs on most American transmissions, only \$245.
2740 N. Kedzie. 772-3226

For gaiety with wonderful food - **MIOMIR'S SERBIAN CLUB**. Entertainment nightly - Gypsy orchestra, singer, dancing. Dinner, late dining, snacks. Open to 2 am. Closed Mon., Tues.
2255 W. Lawrence. 784-2111

BLAKES ALLEY RESTAURANT fights inflation! All-you-can-eat Special - Fri. 4-11 pm. Only \$4.25, children, \$2.25. Perch, white fish, smelt, chicken, with mostaccioli, cole slaw.
3623 S. Archer. 254-4080

MARIE DeCHRISTOPHER removes unwanted hair safely, gently, permanently by **SHORT WAVE**, the medically approved method. Recommended by physicians, she's member of ESA, AEA, EAL.
4254 W. 55th. 582-3611

So many continental pastry treats at **ROLF'S PATISSERIE**! Every one freshly baked and light! That's Swiss pastry award winner, Rolf Steiner, former head pastry chef of Hyatt Regency.
621 Diversey. 883-0660

Plan your Christmas gift! Lovely and different: your own needlepoint. **SEW BEE IT** has everything you need for dozens of creations including lovely wall hangings. Shop now! Tues. thru Fri 12 to 7:00, Sat. 12 to 5 pm. Starting Oct. 5th Sun. 12 to 5 pm. 340 W. Armitage. 871-4453

Not just another shop - **DONNA K. BRIDALS** gives old fashioned courtesies and attention to detail in a home-y atmosphere. Everything for the bride. Formal, too - 200 styles! Sizes 3-30. 17204 Oak Park Ave., Tinley Park. 429-6869.

Do you have a credit problem? Bankruptcy? Do you want a Visa or MasterCard card within 30 days? Do you want a lifetime of excellent credit? The answers to handling credit problems - and maintaining one's credit - are easy when you consult the credit experts at **THE CREDIT CLINIC INC.** Their understanding advice will solve your present problems and prevent future ones.
625 N. Michigan. 649-6828

Healthy feet are so basic to one's well being. And absolutely necessary to a working person. That's why **OLEG PETROV D.P.M.** and his **PODIATRIC CARE** is so essential. He specializes in rehabilitation and correction of foot problems, sports medicine, ambulatory and hospital surgery. See him, too, for a free foot screening. Preventative medicine is also important. 111 N. Wabash, Suite 1809. 641-6288

You can change your life, increase your potential for success, get ahead in business! "UP YOUR CAREER", (Waveland Press, 1980), **DR. DEAN DAUWS** amazingly informative book, tells how to set goals, take risks, and many other things vital to achievement. And to expand your knowledge further call **HUMAN RESOURCE DEVELOPERS, INC.** for no cost, confidential consultations.
644-1921

Enjoy an important event - wedding, anniversary, holiday - forever! Have **H. S. PRODUCTIONS** record it on **VIDEO TAPE**. Highest quality at lowest rates. You will treasure these tapes more each year. Call 972-0078.

BUDAPEST CAFE has a simply wonderful continental cuisine. Chicken paprika, shish-kebab and other dishes you'll love! Also the finest European pastries. Take some home!
505 Main, Evanston. 491-0333

NEW GOLD COAST INN is one of the world's greatest places for a celebration. A gorgeous banquet room! Also outstanding food. Try their Family Fish Fry - every Fri. night.
2525 W. 71st. 434-4149

Keep your auto, truck, tractor crane, or aluminum condenser in top running order. Your livelihood may depend on it. And you can depend on **CERTIFIED RADIATOR SERVICE**. 50 years' experience. Rodding, recoring, soldering, cleaning. Gas tanks repaired. See them for Harrison radiators and Delco parts, too. They are not only expert - they're fast - with speedy drive-in service!
6723 S. Western. 476-6111

THE IRON HORSE has what you want from great breakfasts, to daily luncheon specials, to super salad bar with all dinners. Live entertainment in lounge. Banquet facilities, too. Mention "Pat" for Complimentary glass of wine! 2844 W. 127th, Blue Island. 389-0505

It's the **BLACK FOREST CHALET** for unusually appetizing German dishes. American, too! Roast duckling is a week end specialty. Moderate prices! Private party rooms for up to 55. 8840 Waukegan Rd., Morton Grove. 965-6830

Absolutely outstanding! The new Polish smorgasbord at **SKY HARBOR INN**. Amazing variety, and every taste is a special treat! 7 days a week. Take your family.
5719 S. Archer.
767-3628

HAKIMIAN & CO. will pay top dollar for your antique and semi-antique Oriental rugs. Sarouk, Kashan, Tabriz, Kerman. Silk and tapestries, too. Condition not important. Call now! Chicago: 973-6030. Suburbs: 475-0505

A career opportunity opens with a course at **AMERICAN SECURITY TRAINING INSTITUTE INC.** Get state required training for security officers. Have a bright future. Fee is only \$50.
640 N. LaSalle. 944-0446

TWIN ANCHORS, a favorite for ribs for almost half a century, also has some of the best steaks around. Surprisingly reasonable, too! Friendly, casual, relaxing. Go!
1655 N. Sedgwick.
944-9714 or 944-2258

DR. THEODORE F. WEBER announces the relocation of this office for **PODIATRIC MEDICINE**, surgery and injuries to the foot, to the Dodge Drug & Medical Bldg. Very convenient. 3235 W. 111th (1 bl. W. of Kedzie). 238-7270

When you need an automatic engine rebuild - a **BROOKFIELD ENGINE REBUILDERS**. Also for valve jobs and engine parts - cars and trucks, both foreign and domestic. Fine work!
9546 W. 47th, Brookfield.
485-3322

From strudel to spaetzles, it's the best at **EPICUREAN** - famous for Hungarian style cooking since 1936! Wide selection for lunch and dinner. All superb! Free dinner parking.
316 S. Wabash.
We 9-2190

Magnificent old stained glass windows and solid oak pews - what could be more beautiful in your decorating scheme? **TERRY FRACCARO** has both. And at affordable prices!
3619 W. 216th Pl., Matteson.
747-2419